

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України “Про внесення змін до деяких
законодавчих актів України щодо вдосконалення лісових відносин”
(далі - проект Закону)

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

З метою забезпечення належного та прозорого використання лісів та лісових ресурсів пропонується на законодавчому рівні визначити основні положення лісокористування, необхідність надання матеріалів лісокористування у визначених законом випадках, закріпити, зокрема, що відсутність матеріалів лісокористування є підставою для припинення права приватної власності на ліси, припинення права користування лісами, підставою для відмови у видачі спеціального дозволу на використання лісових ресурсів, а також встановити, вимоги до підприємств, установ та організацій, що здійснюють лісовпорядкування та порядок ведення лісовпорядкування мають бути встановлені Кабінетом Міністрів України.

Для досягнення мети законопроекту щодо забезпечення конкурентної реалізації (продажу) деревини та виробів з деревини, а також обліку деревини та виробів з деревини, по-перше, необхідно визначити та законодавчо закріпити правові та організаційні засади реалізації (продажу) деревини та виробів з деревини, які б забезпечили реалізацію (продаж) у прозорий, регульований та ефективний спосіб. Як показала практика 2021-2023 років торги деревиною та окремими виробами з деревини на товарних біржах, які мають ліцензію Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та знаходяться під її регулюванням, забезпечують конкуренцію, справедливе ціноутворення, прозорість процесу торгів, гарантування виконання зобов'язань сторонами біржових угод/біржових договорів. У зв'язку з цим, проектом Закону пропонується встановити, що деревина та окремі вироби з деревини реалізуються (продаються) виключно на біржових торгах, крім випадків, що прямо передбачені законами України. Реалізацію (продаж) деревини та окремих виробів з деревини в інший спосіб, крім випадків прямо передбачених законом, пропонується вважати нікчемною та такою, що не може бути підставою для формування у наступному товаросупровідних та інших документів, передбачених законодавством.

По-друге, проектом Закону пропонується зобов'язати товарні біржі надавати інформацію про реалізацію (продаж) деревини та окремих виробів з деревини безпосередньо до єдиної державної системи електронного обліку деревини, що забезпечить її актуальність, достовірність та акумуляцію в одному місці.

По-третє, проектом Закону пропонується зобов'язати переробників деревини відображати в системі електронного обліку деревини інформацію про виготовлені вироби з деревини, що дозволить порівнювати обсяги

придбаної у законний спосіб деревини та обсягу деревини, використаної для виготовлення таких виробів.

Такий системний підхід збору, накопичення та аналізу інформації буде сприяти досягненню цілі унеможливлення легалізації деревини незаконного походження та прозорості ринку.

При розробці проекту Закону враховувалися зобов'язання України за Угодою про асоціацію, зокрема передбачені Главою 13 “Торгівля та сталий розвиток”, а саме статтею 294 “Торгівля лісовою продукцією”, згідно з якою Сторони зобов'язуються для покращення правозастосування та управління в лісовій галузі сприяти торгівлі легальною і сталою лісовою продукцією.

2. Мета і шляхи її досягнення.

Проект Закону розроблено з метою врегулювання у Лісовому кодексі України, Земельному кодексі України та інших законах України питань законодавчого закріплення основних положень лісовпорядкування, що забезпечать стале, прозоре та відповідальне використання лісів та лісових ресурсів, врегулювання питань функціонування інформаційних систем у сфері лісового господарства, що мають стати важливим інструментом в досягненні відкритості, публічності та контролю за діяльністю учасників ринку деревини та станом лісів, а також з метою забезпечення конкурентної реалізації (продажу) деревини та виробів з деревини, за рахунок визначення в законі України основних правових та організаційних засад їх реалізації (продажу), а також обліку інформації про походження, заготівлю та реалізацію (продаж) деревини, виготовлення та реалізацію (продаж) виробів з деревини, що забезпечить прозорість на ринку.

3. Основні положення законопроекту

Проектом Закону пропонується, зокрема:

- врегулювання питань лісокористування, наявності матеріалів лісокористування та випадків їх надання, обмеження прав лісокористувачів за відсутності матеріалів лісокористування;
- врегулювати питання реалізації (продажу) деревини та виробів з деревини;
- врегулювати питання щодо функціонування єдиної державної системи електронного обліку деревини на законодавчому рівні.

4. Стан нормативно-правової бази у цій сфері правового регулювання

У цій сфері правового регулювання діють такі акти законодавства:

Лісовий кодекс України;

Земельний кодекс України;

Закон України «Про рослинний світ»;

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів

України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля».

Проект Закону розроблено з урахуванням правових підстав, які містять нормативно-правові акти, що діють у відповідній сфері правового регулювання, а саме:

- Закон України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 16.09.2014 № 1678-VII;

- Закон України від 10.12.1991 № 1956-XII «Про товарні біржі»;

- Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат із державного чи місцевих бюджетів.

6. Прогноз соціально-економічних, правових та інших наслідків застосування законопроекту

Прийняття проекту Закону дозволить належним чином реалізувати положення в частині торгівлі та сталого розвитку, зокрема щодо торгівлі заготовленою деревиною, забезпечить сталий розвиток ринку деревини, дозволить належно захистити права та інтереси усіх добросовісних учасників ринку.

Прийняття проекту Закону забезпечить вдосконалення правового регулювання та управління у лісовій галузі та є необхідним кроком України до забезпечення торгівлі легальною та сталою лісовою продукцією.

Реалізація проекту Закону матиме позитивний вплив на інтереси заінтересованих сторін.

Народні депутати України

Дануца О.А. та ін.

